

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: V. L., nar.,
bytem ,
zastoupený advokátem JUDr. Janem Růžkem
sídlem Moskevská 12, Most,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky,**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2023, č. j. OAM-0107110-29/DO-2022,
MV-35802-2/OAM-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví rozsudku uvedeného rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti žalobce o udělení dočasné ochrany podle § 9 odst. 2 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, neboť byl shledán vinným zvláště závažným zločinem vraždy ve stadiu pokusu a odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 16 let a k trestu vyhoštění na dobu neurčitou, přičemž i nadále představuje nebezpečí pro společnost.
2. Mezi účastníky je nesporné, že žalobce splňuje podmínky stanovené v čl. 2 odst.1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382 - je státním příslušníkem Ukrajiny a ze země původu vstoupil na území států schengenského prostoru až dne 18.8.2022. Dále je nesporné, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání zvláště závažného zločinu. Mezi účastníky je sporné, zda žalobce nadále představuje nebezpečí pro společnost ve smyslu § 9 odst. 2 písm. a) zákona o dočasné ochraně.
3. Závěr o nebezpečnosti žalobce pro společnost žalovaný dovodil nejen z povahy trestného činu pokusu o vraždu, ale i z předchozí trestné činnosti žalobce, a na základě obsahu utajované informace, které dle žalovaného výrazným způsobem zpochybňují osobnostní změnu žalobce a s tím spojenou možnost jeho resocializace. Na základě těchto skutečností žalovaný bez ohledu na podmíněné propuštění žalobce z výkonu trestu odnětí svobody a vyhoštění ve spojení se znaleckým posudkem o resocializaci žalobce dospěl k závěru, že neexistuje dostatečná záruka, že se žalobce při pobytu na území České republiky nedopustí další trestné činnosti. Žalovaný byl veden úvahou, že čím závažnějšího a společensky nebezpečnějšího trestného činu se jednotlivec dopustil, tím větší záruky na jeho straně musí existovat, aby toto nebezpečí pominulo.
4. Žalobce v žalobě poukazuje na to, že vykonal dvě třetiny z výkonu trestu odnětí svobody, po celou dobu mu nebyl uložen žádný kázeňský trest, naopak byl jedenáctkrát kázeňsky odměněn. Docházelo k jeho postupné resocializaci a k určitému dotvoření jeho osobnosti jako takové. Dle znaleckého posudku žalobce doznal výrazné osobnostní změny, z psychiatrického hlediska není společností nebezpečný, jeho resocializace je reálná a recidiva nepravděpodobná. Trestněprávní jednání představovalo zcela mimořádnou výjimku z jeho chování. Po podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody žalobce respektoval další jemu uložený trest vyhoštění a bezodkladně vycestoval do země svého původu. Do České republiky přicestoval po právní moci rozhodnutí soudu o přerušení výkonu trestu vyhoštění. V ČR žije se svou manželkou a nezletilou dcerou ve společné domácnosti. K plnohodnotnému začlenění do společnosti je nutné, aby měl volný přístup na trh práce. Dle žaloby žalovaný neprokázal, že žalobce představuje aktuální potencionální hrozbu narušení veřejného zájmu na ochraně společnosti, neboť aktuální hrozbu nelze dovozovat na základě skutečností starších 12 let.
5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, utajované informace jsou aktuální, vztahují se na období, kdy žalobce vykonával trest odnětí svobody. Žalovaný pochybuje o tom, zda v případě znalosti utajované informace by znalci i soudy přijali shodný závěr. Obsah utajované informace nedává záruku tomu, že žalobce opravdu povede řádný život, jak slibuje. Žalovaný nezkoumal současný víc než roční život žalobce na území České republiky, neboť nemá možnosti, jak objektivně ověřovat tvrzení žalobce, že se polepšil, to, že se nedopouští přestupků nebo že se dokonce nedopustil trestného činu. Navíc to, že nebyl v této době shledán vinným přestupkem nebo trestným činem, vzhledem k jeho minulosti a zmíněnému obsahu utajované informace, neznamená mnoho. Je pochopitelné, že do doby, než bude Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

rozhodnuto o jeho žádosti o udělení dočasné ochrany se žalobce bude snažit vést řádný život, respektive minimálně nebude páchat žádnou trestnou činnost. Dokud žalobce nezíská povolení k pobytu nebo alespoň vízum, nemůže na území České republiky legálně pracovat. Soud přerušil výkon trestu vyhoštění nikoli proto, aby žalobce mohl na území České republiky setrvávat dlouhodobě a vykonávat zde zaměstnání, ale aby jej manželka s dcerou nemusely navštěvovat na Ukrajině. Soud hovořil o návštěvách, nikoliv o dlouhodobém pobytu na území České republiky, což však umožňuje i samotné držení biometrického pasu Ukrajiny.

6. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
7. Ve věci je spor o to, zda žalovaný prokázal, že žalobce nadále představuje nebezpečí pro společnost. Jde nejen o skutkový spor, ale také o právní výklad § 9 odst. 2 písm. a) zákona o dočasné ochraně.
8. Dle § 9 odst. 1 zákona o dočasné ochraně *oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany nelze udělit, jestliže existuje důvodné podezření, že žadatel o poskytnutí dočasné ochrany a) se dopustil zločinu proti míru, válečného zločinu nebo zločinu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto trestných činech, b) je vinen činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli Organizace spojených národů, nebo c) představuje ohrožení bezpečnosti státu.* Dle odstavce 2 *oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany může být odepráno, jestliže žadatel o poskytnutí dočasné ochrany a) byl pravomocně odsouzen za spáchání zvláště závažného zločinu a za předpokladu, že tato skutečnost nadále představuje nebezpečí pro společnost, nebo b) uvedl nepravdivé údaje nebo zamlčel skutečnosti podstatné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci.* Dle odstavce 3 *oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany může být dále odepráno, jestliže existuje důvodné podezření, že se žadatel o poskytnutí dočasné ochrany dopustil na území jiného státu před podáním žádosti o poskytnutí dočasné ochrany závažného trestného činu.*
9. Podle čl. 28 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany členské státy mohou vyloučit osobu z poskytnutí dočasné ochrany, pokud
 - a) existují závažné důvody se domnívat, že
 - i) tato osoba spáchala zločin proti míru, válečný zločin nebo zločin proti lidskosti, jak jsou definovány v mezinárodních dokumentech vypracovaných za účelem přijetí předpisů týkajících se těchto zločinů;
 - ii) tato osoba spáchala vážný nepolitický zločin mimo území hostitelského členského státu předtím, než na území tohoto státu byla přijata jako osoba požívající dočasné ochrany. Závažnost očekávaného trestního postihu se posoudí na základě povahy trestného činu, z něhož je daná osoba podezřelá. Mimořádně kruté činy mohou být kvalifikovány jako vážné nepolitické zločiny, přestože byly údajně spáchány s politickým cílem. Toto se vztahuje jak na účastníky trestných činů, tak na jejich návodce;
 - iii) tato osoba je vinná činy proti cílům a zásadám Spojených národů;
 - b) existuje důvodné podezření, že by tato osoba mohla ohrozit bezpečnost hostitelského členského státu nebo že vzhledem ke skutečnosti, že byla na základě pravomocného rozsudku odsouzena za mimořádně závažný trestný čin, představuje nebezpečí pro společnost hostitelského členského státu.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

2. *Důvody pro vyloučení podle odstavce 1 se posuzují pouze na základě osobního jednání dané osoby. Rozhodnutí a opatření o vyloučení se řídí zásadou přiměřenosti.*

10. Za rozhodnou okolnost považuje žalovaný obsah utajované informace. Soud se s obsahem utajované informace seznámil a dospěl k závěru, že její zveřejnění by mohlo vést k *zmaření, ztížení anebo ohrožení prověřování nebo vyšetřování ostatních trestných činů než uvedených v odstavci 4 písm. f) nebo usnadnění jejich páčání nebo narušení bezpečnostních operací nebo činnosti zpravodajských služeb* (§ 3 odst. 5 písm. b), e) ve spojení s § 4 písm. d) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti utajovaných informací), proto podle § 45 odst. 4 s. ř. s. vyloučil utajovanou část spisu z nahlížení. Jedná se o informace individualizované a věrohodné. Přestože nejde o aktuální informace ve smyslu okamžiku jejich získání, nelze vyloučit, ba naopak, že záměr sdělené informace je skutečně naplňován. V tomto smyslu je informace aktuální. V takovém případě by bylo prokázáno, že vazby žalobce na organizovaný zločin nadále přetrvávají.
11. Přes výše uvedenou výhradu má soud za to, že utajované informace jsou jedním z důvodů pro přijetí závěru o tom, že žalobce *nadále představuje nebezpečí pro společnost*. Stanoví-li § 9 odst. 2 písm. a) zákona o dočasné ochraně : *nadále představuje*, je tím dána zákonná podmínka aktuálního ohrožení bezpečnosti společnosti. Závěr o aktuální hrozbě může být prokázán i neaktuálními podklady ve spojení se souvisejícími okolnostmi.
12. Z § 9 odst. 2 písm. a) zákona o dočasné ochraně vyplývá, že zákonodárce považuje *spáchání zvlášť závažného zločinu za nebezpečí pro společnost*, proto ukládá žalovanému, aby posoudil, zda takové *nebezpečí pro společnost* nadále přetrvává. Zda *nebezpečí pro společnost* nadále přetrvává, lze dovodit zejména z povahy trestného činu a osoby pachatele.
13. Východiskem pro bezpečnostní riziko žalobce je jeho trestná činnost, a to nejen ta, pro kterou byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 16 let. Z předcházející násilné trestné činnosti žalobce v roce 2009 a 2010 je patrné, že pokus o vraždu více osob nebyl dán jeho okamžitou reakcí na nějakou událost, nýbrž projevem jeho osobnosti, která spočívala v nerespektování zákonných pravidel z důvodu absence respektu ke zdraví a životu ostatních. Soud má za to, že v 25ti letech by měl být žalobce natolik hodnotově ukotven, aby byl schopen své jednání korigovat. Utajovaná informace je pro soud zásadní v tom, že prokazuje, že žalobce měl vazby na organizovaný zločin, jeho pokus o vraždu tak měl zjevně souvislost s působením organizovaného zločinu na území ČR. Pokud žalobce měl vazby nebo byl součástí organizovaného zločinu a sám se dopustil takto závažného zločinu, jehož následky, jak sama žaloba připouští, mohly být zcela fatálnějšího významu, potom shodně se žalovaným soud po žalobci v souladu s § 9 odst. 2 písm. a) zákona o dočasné ochraně požaduje zásadnější záruky, než pouze řádné chování během výkonu trestu a respektování zákazu pobytu. Jakkoli je pro žalobce procesně obtížné prokázat zánik vazeb na předchozí prostředí, nelze dříve prokázané vazby k organizovanému zločinu ignorovat, zejména pokud tyto vazby jsou co do své povahy takové, jak plyne z utajené informace. Soud má za to, že *nebezpečí pro společnost* může žalobce vyloučit pouze řádným životem po určité období úměrné povaze trestné činnosti, a to doba 2 let jistě není.
14. Absence kázeňských trestů během výkonu trestu odnětí svobody, a naopak množství kázeňských pochval je sice okolností ve prospěch žalobce, nikoli však zásadní. Účelem § 9 odst. 2 písm. a) zákona o dočasné ochraně je ochrana společnosti, proto nelze zákon vykládat naivně, tedy že pouze vyloučení psychické patologie po výkonu trestu odnětí svobody bez dalšího povede k vyloučení ohrožení společnosti. Absence psychické patologie vedla žalobce k tomu, že si uvědomil význam osobní svobody a během výkonu trestu odnětí svobody se choval tak, aby mohl splnit podmínky podmíněného propuštění. Žalobci byl uložen vysoký Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

trest odnětí svobody, proto jeho motivace byla zjevná. Dané soud neuvádí ve smyslu zpochybňování nápravy žalobce, nýbrž proto, aby poznatkům o chování žalobce ve vězení byl dán skutečný význam.

15. Shodnou optikou soud vnímá závěry znaleckého zkoumání z oboru psychiatrie a psychologie vypracované za účelem podmíněného propuštění. Dle posudku došlo u žalobce k osobnostnímu posunu ve smyslu změny priorit hodnotového systému a sociálních norem díky vnitřně motivovanému chování ve stabilních podmínkách věznice a působením terapeutické práce personálu věznice. Žalobce trest přijal, výkon trestu měl pozitivní vliv na reformování jeho životních postojů, jeho resocializace v civilním prostředí je reálná, z primárně psychiatrického hlediska není žalobce společností nebezpečný, recidiva trestné činnosti se jeví jako nepravděpodobná. K posudku soud uvádí, že popis trestného činu žalobcem ve smyslu klukoviny mezi kamarády, kdy poškození neměli být doma, neodpovídá tvrzení poškozených v trestním řízení, a tím ani závěru znalců o přijetí trestu (viny). Soud nijak nezpochybňuje závěry znaleckého posudku o hodnotovém posunu žalobce, ale opět je nutné vnímat, že posudek byl vypracován za účelem prokázání splnění podmínek pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, za účelem zjištění, zda uložený trest splnil svůj účel. Jakkoli § 88 odst. 4 trestního zákoníku (*nebrozí-li s ohledem na okolnosti činu, za který byla odsouzena, a povahu její osobnosti opakování spáchaného nebo jiného obdobného zvláště závažného zločinu*) v zásadě odpovídá znění § 9 odst. 2 písm. a) zákona o dočasné ochraně (*představuje nebezpečí pro společnost hostitelského členského státu*), nelze bez dalšího tvrdit, že podmíněné propuštění z důvodu absence *brozby opakování spáchaného nebo jiného obdobného zvláště závažného zločinu* vylučuje *nebezpečí* žadatele *pro společnost hostitelského členského státu* (§ 9 odst. 2 písm. a) zákona o dočasné ochraně). Odlišnost obou institutů je dána dotčeným zájmem odsouzeného a žadatele o dočasnou ochranu a sledovaným účelem obou ustanovení, jakkoli chráněným objektem je v obou případech zájem na ochranu bezpečnosti společnosti. Podstatou podmíněného propuštění z výkonu trestu je zjištění, že výkon trestu splnil svůj represivní i výchovný účel, a tudíž z hlediska ochrany společnosti není pokračování výkonu trestu „nadbytečné“. Účelem odmítnutí dodatečné ochrany je neposkytnout danou formu pobytu cizinci, který je bezpečnostním rizikem. Institut podmíněného propuštění se týká osobní svobody, tedy práva, které po právu na život a na zdraví je nejvýše ústavně zajištěným právem fyzické osoby. Neposkytnutím dočasné ochrany je dotčeno právo na pobyt cizince na území ČR, kdy takové právo není cizinci ani z hlediska lidskoprávního českým právním řádem garantováno (je však chráněno nepřímou prostřednictvím práva na spravedlivý proces). Nižší míra ochrany práva na pobyt odpovídá nižší míře intenzity zásahu do integrity dotčeného subjektu.
16. Usneseními Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 T 14/2011 ze dne 4. 8. 2022 a 23. 8. 2023 byl žalobci podle § 350h odst. 1 trestního zákoníku přerušen výkon trestu vyhoštění do dne 31. 8. 2023 a poté do 31. 8. 2024 z důvodu vojenského konfliktu na Ukrajině a s tím spojené nepřiměřenosti výkonu trestu vyhoštění i se zřetelem k pobytu manželky a dcery žalobce na území ČR. Zároveň však trestní soud neshledal podmínky pro upuštění od výkonu trestu vyhoštění, neboť soud neměl k dispozici spolehlivé informace o řádném způsobu života odsouzeného, jelikož žalobce trest vyhoštění začal vykonávat teprve v měsíci únoru roku 2022. Dle trestního soudu nebyl zatím naplněn ani represivní účel trestu, když jeho dosud vykonaná část je z hlediska celkové výměry uloženého trestu (na dobu neurčitou) zcela minimální.
17. Na základě výše uvedeného se soud ztotožňuje se žalovaným, že v případě žadatele odsouzeného za zvláště závažný zločin lze vyloučit možnost nebezpečí pro společnost teprve

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

nalezením určité záruky, že žadatel již nebude pokračovat v trestné činnosti. Požadované záruky budou odpovídat okolnostem trestného činu i aktuálním poměrům žadatele. Žalobce vykonal více jak 10letý trest odnětí svobody, dle znaleckého posudku u něj došlo k hodnotové změně a z hlediska psychiatrického není pro společnost nebezpečný, recidiva trestné činnosti se jeví jako nepravděpodobná, přesto dle soudu neuplynula dostatečně dlouhá doba od propuštění z výkonu trestu, aby bylo zřejmé, zda v prostředí mimo věznici bude i nadále žalobce dodržovat svou hodnotovou přeměnu. Takové vyloučení nebezpečí pro společnost vyžaduje delší období v prostředí bez pevně vynucených pravidel výkonu trestu odnětí svobody než 2 roky od propuštění z věznice. Soud tak shledává shodně se žalovaným, že řádný život žalobce po propuštění z výkonu trestu po dobu 2 let nedává dostatečné záruky o tom, že žalobce již nepředstavuje nebezpečí pro společnost. Přitom soud přihlédl i k tvrzenému zachování rodinného vztahu s manželkou i dcerou, jehož existenci žalovaný neověřoval. Soud považuje zachování rodinných vztahů po 10ti letech výkonu trestu odnětí svobody za významný předpoklad zařazení propuštěného do společnosti. Avšak i přes tvrzené zachování vztahu s manželkou a dcerou se zřetelem k trestné činnosti žalobce a jeho dřívějším vazbám k organizovanému zločinu má soud za to, že i po 2 letech od propuštění žalobce představuje právě z těchto důvodů nebezpečí pro společnost v tom, že může vazby na organizovaný zločin obnovit a pokračovat v trestné činnosti.

18. Zásah do rodinného života soud považuje za přiměřený, vzhledem k věku dcery a době odloučení členů rodiny během výkonu trestu odnětí svobody je pro zachování rodinného života možný vzdálený kontakt prostřednictvím elektronických prostředků nebo formou návštěv žalobce v ČR na základě širokého pobytového oprávnění občanů Ukrajiny v zemích schengenského prostoru s biometrickým pasem. Zásah do práva žalobce na zaměstnání je také přiměřený vzhledem k převaze váženého zájmu na ochranu bezpečnosti české společnosti. Dle znaleckého posudku před propuštěním z výkonu trestu odnětí svobody žalobce uvedl, že má prostřednictvím bratra zajištěné zaměstnání v hotelnictví. Soudu není zřejmé, jako žalobou tvrzenou rekvalifikaci by žalobce hodlal uplatnit.
19. Úvahy žalovaného o zapojení žalobce do obrany vlasti neměly oporu ve skutečném stavu vzhledem ke zdravotnímu stavu žalobce, pro posouzení podmínek dočasné ochrany však byly takové úvahy irelevantní, proto jejich nezákonnost nemá vliv na zákonnost rozhodnutí.
20. Délka správního řízení sice byla nepřiměřená, avšak vzhledem k nutné součinnosti s bezpečnostní službou bylo vyloučeno, aby žalovaný rozhodl v zákonné lhůtě, která vychází z předpokladu, že předmětem šetření žalovaného bude pouze okamžik vycestování žadatele.
21. Obsah správního spisu poskytoval dostatečné zjištění skutkového stavu pro rozhodnutí o žádosti žalobce. Výslech žalobcem označených kontaktů soud považuje za bezúčelný, výslech takových osob by nevedl ke změně závěru o zachování bezpečnostního rizika žalobce.
22. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
23. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 13. 3. 2024

Mgr. Kamil Tojner, v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.